

De vliegende deur (*Haliaeetus albicilla*)

Ees Aartse

Zaterdag, 7 september 1991.

Plaats: Dijk bij de Kroon's Polders op Vlieland

Gebruikelijk is dat tijdens de Waddenexcursie op zaterdag met een grote groep leden gezamenlijk een wandeling wordt gemaakt. Tijdens de Vlielandexcursie in het weekend van 6 t/m 8 september was dit niet anders. Dankzij de voortreffelijke organisatie van Rien Sluys had iedereen de beschikking over een fiets. Zaterdagmorgen ging een grote groep van Oost-Vlieland richting Het Posthuis. Bij deze uitspanning, die na de inspanning de nodige ontspanning geeft, werden de fietsen achtergelaten en per benenwagen zouden we via het Posthuiswad, Kroon's Polders, Vliehors en terug via het strand een wandeling maken.

Het tempo op de dijk langs Kroon's Polders was laag, zeer laag. De Cracks moesten uitgebreid tekst en uitleg geven over de verschillen tussen een Grutto en een Rosse Grutto, tussen een Boomvalk en een Slechtvalk, de kenmerken van een Goudplevier en vele andere vogelzaken.

Men zat langdurig op de krent. Vele gewone kijkers (7x50, 8x40), grote kijkers (10x50, 16x70), telescopen (zoom tot 60x) werden op de verschillen gezet. Vaak moest je het, gezien de afstand, doen met: "Het zal wel..", "Ik snap niet dat je dat kunt zien...", "Sorry hoor, maar ik zie geen reet..."

Zou de wens soms vaker de vader van de gedachte zijn?

In de verte zat iets bruins op een paal.

"Buizerd....!"

"Wel wat groot voor een Buizerd."

"Hij zit wat gestrekt, vandaar dat hij groter lijkt."

"Wat is er te zien?"

"Een Buizerd, daar op die paal aan het eind van dat plasje."

"Ja...ik heb hem...wel wat groot voor een Buizerd?"

"Wat maak jij er dan van?"

"Ik weet het niet...het moet haast wel een Buizerd zijn."

Gewone Buizerd of Ruigpootbuizerd?"

"Gewone.. ik zie geen wit."

"Gewone Buizerd, donkere fase... zou kunnen... Alleen

ik blijf hem te groot vinden."

"Hoe groot kan een Buizerd worden?"

"Kijk maar in de gids."

"Ik heb het opgezocht.... 51-56 centimeter staat hier."

"En een Zwarte Kraai?"

"Effe zoeken. ..47 centimeter... ongeveer zo groot als een kleine Buizerd."

"Dat is toch een Zwarte Kraai achter die Buizerd?"

"Ja"

"Moet je het verschil zien tussen die twee."

"Ja... dat is wel erg groot. Maar die Zwarte Kraai zit een stuk achter de Buizerd. In de kijker geeft dat een vertekend beeld."

"Dank je de Koekoek...! Dat beest voor die Buizerd is dan zeker een Kauw?"

"Een Kauw...hij wel...! Dat is een Zwarte Kraai man!"

"Het verschil is wel erg groot hè....."

"Wat zijn jullie aan het uitspoken?"

"Er zit een Buizerd op die paal daar."

"Veel te groot voor een Buizerd."

"Begin jij nu ook al?"

"Het lijkt wel een Zeearend?"

"Hij wel....een Zeearend? Hij lijkt er niet op. Een Zeearend is veel plomper."

"Man ik heb in Oost-Duitsland Zeearenden gezien die waren ook zo slank toen ze op een paal zaten."

"Ik zie helemaal geen wit."

"Wie heeft er een vogelboek met silhouetten van roofvogels?"

"Nou kijk dan...een juveniele Zeearend heeft alleen wat wit bij de keel."

"Nou dan moet het een juveniele Zeearend zijn want ik zie wat wit bij zijn keel. Duidelijk te zien.....!"

"Wit...wit...ik ben niet zo zeker van dat wit... Een tweede of derde jaars Zeearend heeft geen wit meer bij zijn keel."

"Het zou ook een Steenarend kunnen zijn."

"Krijg nou wat zeg...Eerst was het een Buizerd, toen leek hij op een Zeearend en nu is het ineens een Steenarend?"

"Nou kijk maar... een volwassen Steenarend is ook heel donker en is veel slanker dan een Zeearend."

"Het zou best kunnen...Konden we zijn staart nu maar

goed zien."

"Die wigvormige staart bij de Zeearend kun je alleen zien als hij vliegt."

Nou...dat doet deze dus niet."

"Wat zien jullie? Waarom lopen jullie niet door? Wij zaten al bijna op de Vliehors."

"Een Zeearend of een Steenarend, daar zijn de geleerden het nog niet over eens."

"Waar?"

"Zie je die paal aan het eind van het plasje?"

"Ja... Dat?...Dat is een Zeearend. Ik zie geen wit....een juveniel of een tweede of derde jaars vogel."

"???????"

"Net was er wel wat wit te zien onder de keel."

"Misschien wat opwaaiende veren."

"?????"

"Het is geen Zeearend. Ik heb zo mijn twijfels. Ik heb in de Alpen Steenarenden gezien en die hadden dezelfde, gestrekte houding. Een Zeearend is veel plomper en heeft een veel dikkere snavel."

"Zie jij die dan?"

"Oooooooh.....hij gaat vliegen."

"Allemachtig....wat een lap vogel, zeg!!!"

"Het is in ieder geval geen Buizerd, dat is zeker!"

"Sorry mensen...Ik heb me vergist. Het is geen Steenarend...het is een juveniele Zeearend. Je kan nu duidelijk die wigvormige staart zien."

"Hij strijkt neer!"

"Ja....n u kun je dat plumpe van een Zeearend goed zien."

"Hij vliegt weg....!"

"Geen wit te zien...n u kun je duidelijk zien dat het een juveniele Zeearend is en geen Steenarend."

"Wat is het verschil tussen een juveniele Zeearend en een Steenarend dan?"

"Een Steenarend heeft....."

Ziehier een summiere weergave van de drukke conversatie over een vogel die via Buizerd, Zeearend en Steenarend toch een Zeearend werd.

Later op het strand hebben we de Zeearend langdurig kunnen waarnemen. Gekscherend wordt wel eens gesproken over een "vliegende deur". Echt het is zo! Zijn grote, brede, bijna rechthoekige vleugels met een spanwijdte van ruim 2 meter hebben de vorm van een deur.

Het was voor mij de tweede waarneming van een Zeearend, maar voor velen de eerste. Als zo'n grote roofvogel met die zware kop en dikke snavel op zo'n 40 tot 50 meter van je vandaan op die machtige vleugels over je heen komt zeilen, dan wordt je wel even stil....

Paddenbescherming 1991

Jelle van Dijk

Inleiding

Met ingang van dit jaar is de bescherming van padden in het Langeveld een nieuwe fase ingegaan. In 1974 startte onze vereniging met een proeftraject langs de Kappelleboslaan. Langs een weggedeelte van ongeveer 300 meter werden aan beide zijden lage gaashekken geplaatst, waarbij om de 50 meter zogenaamde valemers werden ingegraven. Omdat al spoedig bleek dat deze wijze van beschermen te arbeidsintensief was om ook langs de Vogelaardreef, het belangrijkste traject, te worden toegepast, werd in overleg met de gemeente Noordwijk een betere oplossing gezocht. In 1977 werd begonnen met het plaatsen van hekken en omleidingsborden op avonden dat sterke trek van padden was ge-

constateerd. Op avonden met minder sterke trek zouden zoveel mogelijk padden "met de hand" worden overgezet. Door het sterk toegenomen verkeer over de Vogelaardreef werd dit overzetten een bijzonder gevaarlijk karwei. Verder werden steeds frequenter vernielingen aan de hekwerken vastgesteld.

In overleg met gemeente en provincie werd in 1990 begonnen met de aanleg van enkele proeftunnels onder de Vogelaardreef. Dit riep felle protesten op bij de aanwonenden die een continue geluidsoverlast vreesden. Deze protesten leidden er toe dat gevraagd werd de bezigheden op te schorten. De paddenbescherming vond in 1990 dan ook plaats op de wijze zoals die al jaren, hoe gebrekkig ook, had gefunctioneerd.

In juni werd door wethouder Willms het overleg met onze vereniging hervat. Eerst legden wij een plan op tafel dat voorzag in een (gedeeltelijke) afsluiting van Kappelleboslaan en Vogelaardreef gedurende een periode van vijf weken in de nachtelijke uren. Toen dit werd afgewezen werd een tunnelplan ingediend, gebaseerd op de ervaringen met de eerste paddentunnel van ons land bij Bergen (NH). Door de hoge kosten van het laatstgenoemde plan en de aanpassingen van het wegdek die dit plan met zich mee zou brengen, werd teruggegrepen op het eerder gelanceerde idee om te komen tot be-